

antage, at jeg ogsaa sigtede til Fortiden, og det ærede Medlem maa dog vide, at der med Hensyn til den ene af de foreliggende Baner, Silleborgbanen, flere Gange er sagt: Vi kunne vente, vi kunne vente. Jeg troer allsaa, at den Bemærkning af mig ingenlunde var uberettiget, at man ved at gjentage disse Ord: Vi kunne vente, derved i Virkeligheden undlader at gjøre Noget. Det ærede Medlem har fuldkommen Ret i, at jeg med denne Lov i Haanden ikke kan lade Arbejderne paabegynde før end i det kommende Aar; men, hvad jeg flere Gange har udtalt, jeg kan forberede Alt, og denne Forberedelse er Binding af Tid og Binding af Penge. Uden at jeg skal kunne godtgjøre Daler for Daler, hvad der vindes i Penge, uden at jeg skal kunne paavise Maaneder og Dage, der vindes i Tid, skal det staae uimodsagt: Der vindes i Tid og Penge ved at være forberedt itide. Det ærede Medlem bebrejdede mig, at jeg idelig og idelig sammenblandede Statskassens Stilling og Landets Kræfter i finantfiel Henseende overhovedet. Jeg troer tilbligere at have præciseret, men for at undgaae enhver Misforstaaelse ønsker jeg atter at præcisere, at efter min Mening kan der ikke være nogen Tvivl om, at Fortsættelsen af Jernbanerne i og for sig er fornuftig. Dette var det Første. For det Andet har jeg sagt, at Statskassens finantfielle Stilling er god; og for det Tredie, at der ikke er nogen Grund til at antage, at Landet ikke fremdeles skulde kunne fortære et lignende Quantum af 4 pCts. Statspapirer, som det har viist at kunne i en lang Aarrække. Disse ere de tre Hovedpunkter, hvorpaa jeg støtter Forlangendet om nu at skride til Værket, nu at bestemme sig til at bygge disse Jernbaner. Naar det ærede Medlem bemærkede, at dengang, da man vedtog Bygningen af de andre Baner, var vor finantfielle Stilling lysere end nu, og vor Credit større, da Landet var større, maa jeg gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at Betalingsmidlet for Banen af 1861 ikke var monarchist, men netop kongerigt, netop det samme, som vi nu agte at bruge. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Ake Valgkreds nævnte som en Fordeel, da man vedtog Loven af 1861, at

dengang forelaa der en endelig affluttet Contract, og at det i denne Contract tillige var bestemt, at Entreprenuren, naar det forlangtes, skulde som Betalingsmiddel modtage 4 pCt. rentebærende Statspapirer, hvorved allsaa Laanet til Jernbanebygningen stiftedes samtidigt med, at man bestemte sig til Arbejdet. Dette er uimodsigeligt, men om det har været til Fordeel eller til Tab for Statskassen, derom turde der være langt mere Tvivl. Jeg kan ikke indsee, hvorledes det kan have været til Fordeel for Statskassen at slutte Contracten med Entreprenuren paa denne Maade. Det forekommer mig dog indlysende, uden at see hen til, hvorledes Forholdene i Virkeligheden have stillet sig, at denne Entrepreneur i Virkeligheden har maattet modtage Papirerne til omtrent 13 à 15 pCt. lavere, end han havde forpligtet sig til, og allsaa maa han, for ikke at gaae fra Contracten, have havt saa gode Vilkaar, at han kunde taale dette — jeg siger: ganske affeet fra dette ligefrem factiske Forhold forekommer det mig indlysende, at naar en Privatmand vil overtage et saa stort Statslaan, som dette i Virkeligheden var, circa 16 Millioner, forud paa 7—8—9 Aar — den Tid, man brugte til at bygge Banerne —, saa maa han have betinget sig en ganske overordentlig høj Præmie derfor.

Jeg anseer det for meget tvivlsomt, om det har været til Fordeel for Statskassen, at man betingede dette Betalingsmiddel, ikke at tale om, at man betingede et Betalingsmiddel, som kun havde en meget ringe Gang paa vort Marked, i den Forventning, som viste sig ikke at holde Stik, at dette Papir skulde gaae lettere paa fremmede Markeder; jeg vilde netop, dersom jeg var Finantsminister, hvad jeg heldigviis ikke er, meget advare mod at gjentage den Feil, som det efter min Betragtning var, at man begik i 1861 ved at betinge Betaling for en lang Række af Aar i Statspapirer. Det tør vistnok antages, at Staten, naar man skal tilveiebringe Midlerne ved at stifte Laan, vil kunne gjøre Regning paa at kunne stifte Laanet billigere, end en fremmed Entrepreneur kan gjøre det. Det ærede Ake Medlem for Kjøbenhavn (Fenger) udtalte — hvad der efter Omstændighederne er rigtigt — at det er unnu-